

Verejný priestor

Verejný priestor vnímame ako jadro / zdrojové centrum každej komunity. Je miestom „neutrálnej pôdy“, priestorom, kde sa ľudia môžu stretávať, komunikovať, objavovať aj byť objavenými. Je srdcom komunitnej sociálnej vitality a základom fungujúcej demokracie. Neobsadený alebo miznúci verejný priestor je naopak znakom silnej individualizácie komunity, úpadku komunikácie sprevádzaného postupným miznutím záujmu jej členov o jej ďalší rozvoj.

Za verejný priestor považujeme priestor s nasledovnými atribútmi (Oldenburg*, R.,1991):

- priestor, kde nikto nie je zaťažený úlohou hostiteľa a hosťa, ktorý je prístupný každému;
- neexistuje triedna štruktúra – príležitosť na interakciu má každý, bez ohľadu na spoločenské postavenie, rolu, národnosť, vek;
- vzájomná komunikácia je hlavnou činnosťou;
- miesto je prístupné (dostupnosť) a nikoho neohrozujúce (bezpečnosť)

Verejným priestorom máme na mysli jednak otvorené priestranstvá - námestia, parky, ulice, nábrežia, verejné športoviská, zastávky a pod – teda všetky tie priestranstvá, po ktorých sa ľudia fyzicky pohybujú, a ktoré by im mali umožňovať rozvíjať základnú sociálnu komunikáciu. Ďalej máme na mysli objekty – kultúrne domy, komunitné centrá, kluby, kaviarne, rovnako budovy „kamenných“ inštitúcií, ktoré v prospech komunity môžu dočasne zmeniť svoj účel: kino, divadlo, školská jedáleň, telocvičňa, zasadacie miestnosti obecných úradov atď. V súčasnosti nie je možné obísť ani fenomén virtuálneho verejného priestoru, predovšetkým v podobe rozvoja sociálnych sietí na internete.

Fungujúci verejný priestor v komunite v našom vnímaní je však predovšetkým miestom, na ktorom si môžu jednotlivci a skupiny slobodne vymieňať prejavy rôznych vrstiev svojej individuálnej aj kolektívnej skúsenosti a poznania, ktoré v celku chápeme a označujeme ako *identitu*. Ak máme možnosť na spoznanie toho čo nás robí podobnými, rovnako ako toho, čo nás od seba navzájom odlišuje, poskytuje nám to príležitosť na rozvoj samých seba, ako aj na rozvoj kultúrnosti celej spoločnosti.

* Oldenburg, Ray (1991). *The Great Good Place*. New York,
<http://www.pps.org/info/placemakingtools/placemakers/oldenburg>